

Dosarul nr. 3ra-74/22

(2-21010954-01-3ra-26012022)

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Centru (jud. E. Bancov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. V. Movilă, E. Dvurecenshii, S. Pilipenco)

ÎNCHEIERE

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Biroului Vamal Sud, terț, brokerul vamal, Societatea cu Răspundere Limitată „Dectrans Broker”, cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul,

constată:

La 25 ianuarie 2021, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Sud, cu privire la anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 627/20 din 25 noiembrie 2020 și a deciziei asupra cazului de contravenție vamală nr. 627/20 din 25 noiembrie 2020.

În motivarea acțiunii a invocat că în adresa ÎS „Calea Ferată din Moldova”, la 03 decembrie 2020, a parvenit decizia din 25 noiembrie 2020 a Biroului Vamal Sud privind aplicarea amenzii întreprinderii în mărime de 3519,53 lei pentru nerespectarea procedurii de tranzit, care nu a dus la dispariția bunurilor aflate în tranzit.

Reclamanta nu a fost de acord cu procesul-verbal nr. 627/20 din 25 noiembrie 2020 și decizia nr. 627/20 din 25 noiembrie 2020 a Biroului Vamal Sud, fiind contestate la Serviciul Vamal în termen și în ordinea prevăzută de art. 273 din Codul vamal.

La 06 ianuarie 2021, a primit răspunsul Serviciului Vamal cu numărul de intrare 25/4, prin care se comunică că nu sunt motive pentru satisfacerea cerințelor invocate în contestație.

A invocat că, cercetând circumstanțele de fapt și de drept, precum și modul de întocmire a procesului-verbal nr. 627/20 din 25 noiembrie 2020 și a deciziei nr. 627/20 din data de 25 noiembrie 2020 a Biroului Vamal Sud, constată că de către agentul constatator a fost stabilită încălcarea termenelor regimului vamal de tranzit, conform art. 43 alin. (1), lit. b) din Codul vamal, pe perioada de la 16 decembrie 2019 până la 23 decembrie 2019.

În opinia reclamantei, agentul constatator al Biroului Vamal Sud, care a emis decizia, nu a argumentat faptul încălcării și nu a stabilit vinovăția Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, astfel încălcând prevederile art. 440 alin. (1), art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul contravențional.

La fel, fără nici un temei și bazat pe presupuneri, agentul constatator constată încălcarea de către Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a termenului de tranzit vamal, aplicând pedeapsa conform prevederilor art. 232, lit. i) din Codul vamal, care prevede pedeapsa pentru încălcarea procedurii de tranzit, astfel încălcându-se prevederile art. 7 din Codul contravențional.

A menționat că la materialele cauzei contravenționale nu se regăsesc probe, care ar confirma vinovăția întreprinderii în contravenția imputată. Din contra, agentului constatator al Biroului Vamal Sud au fost prezentate datele Centrului de calcul al Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” privind circulația vagoanelor marfare nr. 24293747, 24532228 și 24630113 pe segmentul de cale ferată pe teritoriul Republicii Moldova în perioada 16 decembrie 2019 – 26 decembrie 2019, copia informației organului vamal din România referitor la sistarea completă a operațiunilor de primire/predare garniturilor de tren prin punctul de trecere Galați, Larga, România în zilele de 23-24 decembrie 2019, adresarea către Biroului Vamal Sud, privind prelungirea termenului pentru tranzitul vamal, fapte despre existența căror Biroul Vamal Sud evident a știut, fiind depusă și explicația reprezentantului Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu nr. 2906 din 04 septembrie 2020.

A precizat că, din cauza neprimirii vagoanelor de către organul vamal din România la finele anului 2019, s-a format acumularea vagoanelor de tranzit la toate stațiile feroviare din Republica Moldova și Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a întreprins toate măsurile posibile întru respectarea termenului de tranzit.

Prin urmare, reclamanta a opinat că agentul constatator al Biroului Vamal Sud, aplicând eronat sancțiuni materiale Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova”, în ceea ce privește termenul de tranzit vamal, a încălcat normele de fapt și de drept ale legislației în vigoare și în consecință atrage nulitatea procesului-verbal și a deciziei nr. 627/20 din 25 noiembrie 2020 a Biroului vamal Sud.

Reclamanta a solicitat anularea integrală a procesului-verbal nr. 627/20 din 25 noiembrie 2020 și a deciziei din 25 noiembrie 2020 a Biroului vamal Sud,

Prin hotărârea din 13 mai 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată (vol. I, f.d. 135-143).

La 14 iunie 2021, Întreprinderea de Stat “Calea Ferată din Moldova” nefiind de acord cu hotărârea sus enunțată a depus apel nemotivat, care ulterior a fost completat cu motivare la 11 august 2021, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a

hotărârii din 13 mai 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată (vol. I, f.d. 144-147, 147-172).

Prin încheierea din 11 octombrie 2021 a Curții de Apel Cahul, s-a atras în calitate de terț, brokerul vamal, Societatea cu Răspundere Limitată „Dectrans Broker”.

Prin decizia din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, s-a respins cererea de apel depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, ca nefondată și s-a menținut hotărârea din 13 mai 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central (vol. I, f.d. 200, 202-220).

La 16 decembrie 2021, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, care ulterior la 03 februarie 2022 a fost completată cu motivare, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei hotărâri noi privind admiterea cererii de chemare în judecată (vol. I, f. d. 222-224).

În argumentarea cererii de recurs, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept anterior expuse, recurentul a invocat că nu este de acord cu hotărârea contestată, deoarece instanțele ierarhic inferioare la adoptarea acestora nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la 22 noiembrie 2021, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei nu există. Decizia motivată din 22 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost notificată recurentului la 21 ianuarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție (vol. II, f.d. 7).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat la 20 decembrie 2021, iar recursul motivat la 03 februarie 2022, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 27 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, în adresa intimatului, Biroului Vamal Sud, și terțului, brokerului vamal, Societatea cu Răspundere Limitată „Dectrans Broker”, a fost expediată copia recursului depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 25 februarie 2022, intimatul Biroul Vamal Sud a depus referință, solicitând respingerea recursului depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată”, cu menținerea deciziei din 22 noiembrie 2021 A Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 13 mai 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central.

Pînă la examinarea admisibilității recursului, terțul, brokerul vamal, Societatea cu Răspundere Limitată „Dectrans Broker”, nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință asupra recursului.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu